

CELDÖMÖLKI HÍRLAP

=POLITIKAI-TÁRSADALMI-ÉS-SZÉPIRODALMI-HETILAP=

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Celdömölki, gróf Széchenyi-utca 12.
Telefon: 55. Csekkszám: 17.258.

Felélős szerkesztő:
NAGY IMRE

Előfizetési árak:
1 évre 6, 1/2 évre 3, 1/4 évre 150 pengő.
Megjelenik minden szombaton.

Tilos a dohányzás!

A Máv. a harmadik osztályú várótermekben is megtiltotta a dohányzást olyan esetekben, amikor az állomásépületben nincsen második osztály. Nagyon helyesen tette. Az utazóközönség igen sok kellemetlenségnek van kitéve, nem is mindig a Máv. korlátosságai miatt, mint inkább a közönség egyes részeinek fegyelmezetlensége miatt. A mai idők kitermelnek bizonyos fokú fegyelmezetlenségre ott, ahol a meglévő rendelkezéseket nem hajlandó végére az illetékesek. Körülbelül egy hónappal ezelőtt örömmel fedeztem fel a porpáci állomás várótermében a **tilos a dohányzás** című fegyelmezést. Örültem neki, legalább nem annak kell kinn ácsorogni az alvóház bűz árasztó váróterem miatt, aki nem dohányzik, vagy mert szegény, vagy mert nem enged az egészségre. De aztán azt is tapasztalni kellett, hogy egyik-másik utasnak észébe sem jutott megvárni, rágyújt minden további nélkül. Bejött egy vasutas, megvizsgálta a kályhát, gondoltam, no, most észreveszi a füstöt, megmártja a rendelkezések tiszteltetésére fegyelmetlen utasokat. Szó sincs róla. A vasutas, indult kifelé, én meg utána. Kint aztán megkérdeztem, hogy miért van kifüggesztve a tilto fegyelmezetés, ha nem kell betartani. Akkor végryék le, mert ugyis sok tekintetben nem tudjuk már egyik-központ tartani, vagy sem, egyik helyen érvényes, a másik helyen nem, ez a törvények semmibe-rovását eredményezi. Emberünk azonnal ugrott, hogy leüljön a füstölt. Egy hónappal később ismét arra a helyre kerültem, előre örültem, hogy végre egy fizia levegőtlen, harmadik osztályú váróteremben várhatok a vonatra. Je nem. Akkor füst volt benne, hogy egy kislai opiumszívó helyiségben sem lehet nagyobb. A tábla: tilos a dohányzás, természetesen most is ott lógrótt az árnyékban, éppen nem feltűnő helyen. Vasutasnak hírbemáva sem volt.

Miért mondtuk el mindent? Azért, mert nem tartjuk egészséges dolgoknak, hogy a kevés városi helyiséggel rendelkező magyar vasutálomásokban mindenütt dohányzóhatnak a **gyakorlatban**, mert nem bajtják végre a meglévő rendelkezéseket. A férfiak egyrésze dohányzik, a másik része nem. Az asszonyok, gyer-

Igy látta egy honvédorvos:

Kievtől kelet felé

Ezutal Póltaváról, Nagy Péter híres győzelmének városáról, az orosz imperializmusról, Charkowról, a külföldi írók Szovjet-kiakatáról, s a magyarok iránti előítéletről számol be Fábian Dániel

A régi mondás ma már alig tartható tovább: „Európa határa a Dnyeper” Oroszország Dnyeperen túli része erős fejlődésnek indult az utolsó-évtizedekben. Tízórái út után jutunk el Póltávrára. Másnap nezzük meg a várost. Póltáva nem szovjet város, jellege, arculata a régi világ maradványa. Széles, középen fásított úton jutunk a város centrumába, ahol egy kerek park áll, közepén egy póltávai győzelem emlékműve: Póltáva mellett győzte le Nagy Péter a svédekot a XIX. Károly vezetésű alatt törtek be. Ahogy kerülget az ember az orosz terület, mindig közelebb jut megfodásához egy-egy lépéssel. A hivatalos szovjet történelem ezzel a háborúval kapcsolatban teljesen a régi orosz imperialista álláspontot helyezkedik a Mazepát, aki Chmelniczky mellett az orosz szabadságharcot és önállósági törekvések egimázsáslóbb alakja, egyszerűn áruónak nevezi, aki belvitva a svédeket és ezzel felzárkúzt hazája ellen. Nem megpótl ezután, ha majdnem Leninhez hasonló tiszteletben tartja ez a történelmi fellöngés Nagy Pétert. Ebben a nagyorosz hódító gondolat előtti feltétlen meghalásban már világosan felismerhető az a tudatos és tervezett pánszláv imperializmus, melynek a történelem folyamán a szovjet legtipikusabb képviselője a szovjet.

mekek nagy általánosságban megint nem. De tűnnek kell a dohány átható szagát, füstjét, az ez követő piszkot — mert ugyebár a cigarettavéglet csakis a lábunk alá kell dojni, gyufát szitálni, azt követi a többi-papír-s egybő hulladék. Így kell ennek lennie? Miért kell szenvedni az utasok nagyobb részének a dohányosok miatt? A vonatokról elúnt a nemdohányzó szákszás, s ha van is, a kalauz maga sem tiltakozik a dohányzás ellen! Kicsi dolgok ezek, mondhatná valaki. Csakhogy ebben úgy bent van a magyar társadalom kiskorúsága, fegyelmezetlensége, mint a cseppben a tenger vizé. Egyik

Póltáva régi városrésze dacolt a szovjettel. Itt a kövek ellenálltak. A póltávai csata emlékművén még ma is a cári aranyas szemel tekintenek a tűző napba, körülötöl oszlopok, keletés, kissé barokkos épületek. Ezekben a palotákban élte is gondatlan, vidám életét a vidéki orosz előkelőség. Csak behunyjuk a szemünket és már lde varázslódik előbénk az orosz regényekből ismert régi világ. Gogolyt, ez a város is fiának tekint, mert itt született nem messze. A főtéren egyetlen szovjet épület egy pedeszeletű intézet. Ez is szovjeten-bocsánatkérően zavarja meg a törtélen orosz multat. A város másik része kispolgári jellegű, egyhangú. Ha folytatójuk sétánkat, egy romtelponához jutunk, minden gyönyörű kiltáze nyílik a Dnyeper-partra, a város mély pontjára, s az onnan keletre elterülő domboskán épült kolostorra. „A melyben a füstölő gyárkemenyekkel telített, vasútvonalakkal tarkított új város, a szovjet alkotása. Ez szenvedett legtovább a háborútól, különösen a vasúti épületeket bombázták rommá. Az grt itt is megtárltuk a szovjet mék arcát, a militarizált, hatalmas kaszárnyaépületekben, katonai telepekben és repülőterekben. Póltáva az orosz „katonai heroizmus” városa. Nem csoda, ha a nagy orosz írók, Puskin is megfogta s erről írta e-

vonja maga után a másikat. A várótermekben a kifüggesztett rendelkezések meg nem tartása maga után vonja azt, hogy egyebet sem tart kötelezőnek magáraméve az utas. Meg sem áll a vonat már ugyának fel. Megrohannák a vonat egy részét, ott heringek módjára préselődnek, másútt-ires kocskik vannak! Kialdhat a kalauz, ha vesz magának annyit fáradságot, mert a legtöbb ráhagyja a dolgokat, oda se bagóznak rá. Miért is hedertene rá? Büntetés, esetleg a vonatral való lemarasztás úgy sincs. Ha a várótermi rendelkezések nem kötelezők, ha a társadalmi szabáskaszban nyugodtan rá lehet gyuj-

gyik legszebb költőt alkotását Póltáva címen, melyben Maszépna házasságát és fiatal feleségének egyéni tragédiáját éneklí meg, ez a munkája költői értékben semmivel sem marad el a világszerte ismert „Anegin”-je mellett. Lomonoszov, a 18. század nagy és tudós orosz polkisztorza és írója pedig mozaikképekben öröktette meg a póltávai ükötzet egyes jeleneteit.

Innen egy ugrás Charkow, egyik legérdekesebb ukrán város. Ha Kíev komor multú, történelmi szépségű város, Ukrajna királya, akkor Charkow az líly, trónkövetelő szellemmel, acutatlant és más lételekkel. Csak az amerikai parvenü városokhoz tudnám hasonlítani. Ezernyolckétszáznyolcvanban csak 52 ezer lakosa, 1906-ban már 188 ezer és a háború előtt 830 ezer körül járt. Ez a hirtelen emelkedés a nagyüzemi iparosodással magyarázható, s azall, hogy Charkow csak belet az ukrán gazdasági élet do-nezet és déli-erővonalainak csomópontjába. Ez a modern szovjet város minden mulzatula ma is szovjet. Elpusztított új épületei a szovjet ellenállás beszédes nyoma. Hosszú útvonalain ma élnek élők folyók, irális közlekedés benyúlódik le, talán a legnagyobb méretű egész Ukrajnában. Mellette szjlott a híres charkovi bekerült csata a mult év májusában.

Egy egyetemi tanár a Cícerónak. Vétéménye és adatai szerint a megszállás az 200.000 ember halt meg éhen, mert a szovjet mindent elpusztított és a nagy iparos város élelmezése lebetelt nem vált. Elvisz bennünk az egyetemi városrészebe, kétharmadára rom. Megállunk a Voroslovólí elnevezett városkatonai klub felgyújtott modern épülete előtt és ömlik a szóródat ebből a so-

tani, ha lehet büntetlenül káromkodni, részegen ordítani és durbagyodni, a kalauz legfeljebb kér, ahelyett, hogy a legközelebbi állomáson letetetés az llyeneket — nagy számban vannak, — nyilvánvaló, hogy az llyiden fegyelmezellen magyartársas pályás büntetés híján **anarchidra** fog vezetni. Folytathatnék még, de minek? Mindenesetre nem kell lebecsülni a kicsi dolgokat a bajjokat, mert ezekből lesznek a nagyok is. A Máv pedig megérdemli, hogy rendelkezéseit a legnagyobb szigorúval tartassák be az utazóval.

P. D.

IRODALOM

Népdal

*Katoná vagyok én, ország őrzője,
Sir az édesanyám,* hogy elvis-
[lőse.]
Sir az édesanyám, a rózsám
[meg gyászol]
Fekete gyászotrág búslit abla-
[kában.]*

*Megpendült harangom s pán-
[előzött kardom.]
Nem szabad emmek az agy-
[ban meghalnom.]
Áldozom életem az ország ja-
[vára.]
Forgatom feygyverem viléket
[módjára.]*

kusok nem bélyegzik meg kellő
erélyei az ilyen termékeket."

A szakértők

Juhász Géza ezzel végére is
ért bizonyító jellegű védekezés-
nek, a továbbiakban arról szót
nem mond, hogy került Harsányi
Zsolt neve a Tiszántúba. Egy
gyanútlan anya dicsőedeti el
neki azaz, hogy serdülő leány-
nak megvette a Magyar Rapszó-
diát. Etilt akkor megkímélmi má-
sokat, ezért emlitte meg a rosz
művek elleni írt cikkében Harsá-
nyi Zsolt nevét is. "Egum sem
gyuliolet, sem számítás nem ve-
zetett, tiszta meggyözdésből, a
jó ügyért tettem, amit tettem.
Legfőbb az kifogásolhatja cik-
kembem, hogy bizonyítás nélkül
mondtam véleményét. De a lap
terjedelme megkötötte a kezem.
Különbem is, ha esetleg csak-
ugyan ezt vette zokom, most mó-
dot adott, hogy pótoljam mulas-
asomat s igazoljam, nem henyeu
odavettett szóval bélyegzem meg,
hanem komoly meggyözdésből.
Nemcsak arról vagyok, hanem ta-
nár is, még hozzá leányiskolában-
sót egyben a debreceni reformá-
sot egyház presbiteré, — szoko-
rosan érzem a kifejtett szó fele-
lősséget."

"Az első tárgyaláson Harsányi
Zsolt is, Juhász Géza is a szak-
értők kihallgatását kérte. Juhász
Géza Németh Lászlót, Harsányi
Zsolt pedig Vojnovich Gézát, az
Akadémia főtákarát nevezte meg
szakértőknek. A tárgyalás tehát
most már az ő meghallgatással
kezdődött a közeljövő-
ben, a bizonyára még a most el-
hangzottakkal is érdekesebb és
tanulmányosabb, megállapításokra
fel kell majd figyelni, éppen a
szakértők személyei és — Voj-
novich Géza részéről — hivatali
súlya miatt.

Második távházasság-
kötés Sárvárott

Január 30-án költözött meg
Sárvárott a második távházasság-
hoz. Ezon a napon „vezette útjár-
hoz" lélekben a keleti fronton
harcoló Biczó István tüzér Se-
besteyn Máriát.

Az egyik tanu Tábits Gáspár
sárvári fiatal gyáros volt, kinek
belsőfeldolgozó üzemeinek alkalm-
mazottja a menyasszony, ki ja-
nuár 30-ika óta hítes felesége
honvédelmi kötelességét teljesítő
terjének.

vány, nyurga ukránból. Az egész
szövegét a kiadványban van szá-
mokban és történelmi adatokban.
Szemben áll a Karzsin ukrán
író és illusztrátor, az egyetemen
alaptöbbségre szobra. Gondolkozó,
érdekes arca, mintha azt kér-
dezné, vajjon mit keresek én itt
ebben az ismeretlen új világban!

Az egyik mellékutóban he-
lyezték el bennünket magánhá-
zási. Magános asszony a lakás-
adónk, kis hétvége leányával. El-
Éléna Danielova úrhölgy aca-
sony, durva arcképvé, meg-
jelentésében proletáraszony, de
modorában, kultúrájában hamis-
talanul európai teremtés, akivel
igazán fejtörtéletes estét töltöt-
tünk el. Minket természetesen az
orosz élet érdekel. Elmeseite
családjá tragédiáját, vagyunk
pszichológus férjének elvesztését,
azt az ember felett nyomor,
amit átél és azt az óriási munka-
teljesítményt, melyet a szovjet
alatt tőle követelték. Egyetemen
végzett. Kintnó matematikus és
kémikus, mint az ember helyez-
kedett el. Fizetése sohasem fe-
deste létfenntartását. Ma persze
ilyenről nem lehet beszélni, mert
a fizetés praktikus megszűnt,
bízen ha a szabad piac árát szer-
int fizetnének, akkor állandóan
a banktól nyomhatná. Jelenleg
nyolc óráat dolgozik és otthon
varrásból tartja fenn magát. A
rendelői parasztok, akik termény-
nyel fizetnek így van zárja, vaj-
ja és tojása. Így megfelelően tá-
pálhatja a nemrég súlyos scarlá-
tútszennedést hétvége leány-
káját. Minden szava panasza és
panasz. El sem tudják képzélni

szeretettel útra bocsátott bennün-
ket. Ma persze igen sok ilyen
magános nő él Ukrajnában. Való-
színűleg a háború előtt is így
volt. A könnyű válás nem ked-
vezett a fiatal család életnek és
az asszonyok, akik előtt különben
is megynyit minden pálya, bátran
váltak a gyermeket és szive-
nemelevétek. Az ukrán nőkben

Ponyvairó-e Harsányi Zsolt?

Az életrajzregények
jellemzése

Mielőtt a vádolt kritikus Har-
sányi Zsolt műveinek együttes
értékelésére rátérnénk, röviden jel-
lentsük Harsányi útját az életrajz-
regényekig. Ezután adatokat sorol-
fel Harsányi bámulatos ter-
jedelmű munkásságáról. Ezerkilenc-
százharminchathatban jelenik
meg a 454 lapos *Ústökös*,
ugyanabban az évben a 789 la-
pos *Maddch regény*. Két év mul-
va egy *Zrinyi-regény*: 861 lapos,
1935-ben egy *Munkácsy-regény*
ak, ez 924 lapos. Ezerkilenc-
százharminchathatban az 1244 lapos
Magyar Rapszódia és a 933 la-
pos *Matthias rex* jelenik meg.
Vagyis: *négy év alatt 4915 lapot*
nyomatott ki. Ez még akkor is
páratlan teljesítmény volna, ha
nem igényelne fáradszó kutatást.
Hiszen ahány mű, annyiféle kor,
környezet. Jó. 17. és 19. század,
királyok és hadvezérek küzdöl-
mel, költő, festő, zeneszerző.
Párizs, az egész Európa, a ma-
gyar népi élet, az iparosvilág,
földbírtokoskastély, muzsika és
képzőművészet műhelytűkai, szin-
háza és tárlat, hangversenydobogó,
szerkesztőközi szoba, irodalmi
kavéház, fajták és alakok szédítő
sorok, lányok, asszonyok, bálter-
mek és hálószobák. Ezerkilenc-
százharminchathatban *Galilei*-ről
ak, 1938-ban a *Szent Korona*
történelmi regényesit, 1939-ben
Körön János, 1940-ben *Rubens*
életét dolgozta fel. *Kodály*
János, legnagyobb élő
történelmi regényírőnk, öt évben
ak készült a *Vas Fiai*-ra, de az
azután csakugyan regény lett,
első lapjától az utolsóig áttele-
sített egységes műalkotás, a kor-
rajnak is legkülönb munkáinak
közé tartozik. Harsányinak vi-
szont minden ideje rámegey az
adatgyűjtésre, jegyzetel nyers-
anyagából gépiesen formálja meg
a jeleneteket, s kezdetleges kró-
nikahűséggel mindent előtárl,
amit maga előtt talál, ahogy ép-
pen a pilianat írta. Szerkesztő
gondja a formapróbákja nincs,
ha valami nem ér el 500 lapot,
majd ellen 1200-on. Regényei a
bős gyermekekófal kezdődnek,
nagyvilámi egyformasággal. Láng-
ember akhajtál leragadt az állag-
ember szivonváralra. Művei élet-
rajzoknak nem használhatók a
lélek, a lényeg stíkkal el belőlük,
a nagyság, a lángelme megren-
dítő viadale korával, eszközével
s önmagával. Ha sem regény-
nem, sem életrajznak nem jók
ezek a munkák, mi egyebek hát,
mint rossz művek? Rossz mű-
veket pedig, mint kimutattam,
lehet és szokás ponyváznak ne-
vezni."

A vádolt kritikus elismeri,
hogy az írónak joga van az élet-
tel ányoldalával együtt ábrá-
zolni. De nem fogadhatja el azt
a módszert, amelyik csak a fol-
tokat rakja egymás mellé. "Am
ábrázolja az írő a lángész min-

den szerietelenségét, pusztító sze-
vedélyét szabadon, ha van erze-
sorsában megmutatni a nemest
is, az ellenállás belső vívódásá-
s az elkövetelt bűn után a meg-
bánás, a vezeklés gyötrelmes
órát. Az ilyen mű egyenesen
folelem, mert megállít a kísértés
útján... Sajnos, a főmagnaváló
regényei mintha arra készülnék
volna, hogy megnyugtassák az
esendő állagembert: nem érde-
mes küzdeni a gyengeség ellen,
a legnagyobbakkal éppen olyan
gyatra féregek, mint én... Megen-
gedem, hogy Harsányi Zsoltnak
nem ez a szándéka. De ez a mű-
vel hatása. S ha én, mint kriti-
kus, úgy érzem, hogy ez a hatá-
s, nemcsak józom, de kötele-
ségem foletlenül ellene szavamat,
ha egyedül maradok és vélelm-
nyemmel."

Az irodalomtörténet
véleménye

A vádolt azonban nem érzi
mágyát egyedül. Idezi két olismert
irodalomtörténetes véleményét is
Harsányi regényeiről. Az egyik
Várkonyi Nándor, a modern iro-
dalom rendezőjeje, a másik
Pintér Jenő, a konzervatív iro-
dalomtörténetész. Hivatlan súlyá-
nál fogva Pintér Jenő vélemé-
nye az érdekesebb. "László-regé-
nyében — mondja Pintér Jenő
Harsányiról — a világhírű zong-
oraművész szellemi daladái mel-
lellet kiéleztetett nagy teret
juttatott a szerelmi kalandokba
sodródott férfi érzékiéleteknek."
"Egy lappal ezután: "...mélán hi-
bázták egyes bíráló, hogy na-
gyn is szereti a hálószobák tit-
kainak kitergetését és bánáson
csokát foglalkozni a szerelmi-
és szexuális élet viszonyával". (Ma-
gyar irodalomtörténet, VIII. kö-
tet, 1004—5. lapok.) A vádolt
úgy érzi, hogy ezek az ítéletek
ő igazolják. "Szembe lehet ve-
lünk állítani elismerő, sőt hízéző
kritikák egész kocsirakományát:
tudjuk, az ilyenek, különben a
napilapszemlételek, hogyan ké-
szülnek... Szembe lehet velük
állítani barátú leveleket, pohár-
beszólásokat: tudjuk, mennyi az
effélekébe: az udvariaság." A tu-
dósok véleményét kell elfogad-
niunk velük szemben: egyetemi-
leg tájékozott, elsőrangú tekin-
télyek. "Harsányi Zsoltnak egy
vígász, lehet a Semmitsejtes sem
az, hogy pörökösközt. Maga mon-
dítja Petőfinék: "Ústökös"-ében:
"A rossz kritika másképpen kell
elhallgatni: jó mód". Csak most
mél rá, hogy a sajtópörben esz-
nem, ebben a sajtópörben esz-
nem is a könnyű részt vállalják,
amikor elsősorban a jó írókat
mélítják. Gyulán Pálnak volt
igaza, amikor a hátálánban fel-
adatra vállalkozott: a rossz mű-
vek ellen hadakozott. Társhatá-
lan állapot az, hogy tércművek-
nek legyen elírásztva a magyar
középszálly, sőt sok tekintetben
maga az iskola is, mert a kriti-

A Cselekedetek Hírlapja

...a könyvek legényesebb
hottalaja!

Olvasd és terjeszd!

az urak — mondja szenvedélye-
sen — mit szenvedtünk mi ilyen?
Különbem vele esett meg egyik
legkedvesebb átérünk. Ami-
kor megmutattuk a Quartie-
runk utavánál, nem akart la-
kásba beengedni, mert a már
német, tiszt lákik. Tásam már
menni akart, én azonban követ-
tettem, adja első a német tisztet.
"Most nincs lthom elutaztat."
Akkor utassam meg a homjait,
"azt magval vitte." Ha magval
járt, akkor elköltözt a lakás
szabad, és én, báljárasm meg-
fiktőzésre, beköltöztem. Mi lesz,
ha megjön a német, hát elmegey,
a hivatali nekem utalta ki, amit
napig én alszom itt. Mikor látta
a hölgy nyugalmamat és láttá
nyemet, udvariaslaghoz folyamo-
dott és barátom hamistalanul
orosz irodalmi beszéde, valamint
udvariaslaga meggyerte és meg-
változott lranynakam. Majd, amikor
örökig bocsátgöttünk, meg-
kérdésem, miért fogadott bennün-
ket olyan hívőben és visza-
utasításon, keresetlen őszintesé-
ggel kijelentette, hogy a magya-
rokról igen rossz információja
volt, hogy azok vadak, durva,
rossz emberek. Ez igen meglepő
volt számunkra, mert amarre na-
gyobb számban voltak magyar
katónák az ukrán lakosság ve-
lősséggel báványozta őket. Ilyen
megleposodott és meghalált ma-
gyar öntudattal járunk, nagyon
meleposodott bennünk az első át-
szemelt díszmonszon hang. Annál
naggyobb elégtételt volt számunkra,
amikor hölgyünk bocsánatkér-
ések és bókók közzepette nagy

Hozzászólás a „bizományos” című vezércikkhez!

Mióta a bizományos című cikk megjelent, az akileginkább magára vette, lapunkkal kapcsolatban olyan nagykapitányok fellegzős kijelentéseit tett, mintha bizony nem exzibíciós, hanem tényleges sajtófonék lenne. Mi nem is mialattuk válszár, bár többen kívánták, hogy most már nyílt levél formájában szóljunk a kérdésre. — Közben tudomásunkra jutott, s meggyőztetésül közöljük, hogy a magyar közéleti s a Futura legmagasabb rangú irányítója cikkünk olvasása után Budapestnél nyomban látkezett a kérdésre. (Szerk.)

A mai mindenképpen nehéz és gondokkal terhelt világban külön öröm volt számomra az, hogy a Teinketesz Szerkesztőség régi irányához híven kemény, de igazságos kéven tollal a keresztény kereskedő idealizált alakjától nagyon is elkanyarodó sárvári Futura-bizományos hős kéros müködsét a lap hasábjain közszellemet javító céltalant nyilvánosan elítélte. A legteljesebb elismerés hangját hallatjuk mindnyájban, akiknek módjában volt e cikket olvasni, mert ebből azt láttuk, hogy a Cseledeim Hírlap a közérdekért sikra, szára, s nem tör meg semmi oly kéros munkaködsít, amely a mai világban főleg a közéletiás terén példátlanul következményekkel járna, főleg akkor, ha a szóbanforgó „bizományos” tettel és cselekedetét „követőkre” társítanak.

De úgy vétem, ezután a cikk után, nagyon meggondolja mindenki a két járás területén, hogy egybe átjárnak még csak gondolataink is kövesse-e a „bizományos”, akinek már rég el kellett volna tennie a keresztény kereskedő tisztességes táborából. Sajnos azonban, még mindig nem tnt el, még a cikk nyomán sem, mert az illetékes hatóságok még mindig nem intézkedtek az irányban, hogy nevezett bizományos sárvári jogának megvondást Sárvarótt úgy az elsőfoku lparatósággal, valamint magával a nagyközség előjáróságával hivatalosan is tudassák, aminek megtörténte azt a hű reményt keltheti, a vásárlási jogától megfosztott kereskedőben, hogy talán megint sikerül megusznia az ügyet simán. (Igaz, hogy a Futura raktárt is még mindig ő kezeli s árut is vezeg az a címen, hogy még rágen megvetta, csak most szűntítték be. — Ilyen címen még évek múlva is venni fog, ha intézkedés nem történik!)

E reményről eltiltve oly naiv védekezést terjeszt meg ma is, hogy a megtálat list nem az övé volt, hanem az öszes rokmáié. Ez az anygali halvítás már ott is sántít, hogy a Futura raktár nem lehet rokon listek kilencmázás tárháza, még akkor sem, ha az egyébként nagyszámú rokonok valamennyi listéje tényleg benne volna is abban a kilenc és fél mázsában, melyet megtálatnak.

De legyünk az egyszer nalvak mi is és higylük el ezt a mesét. Ha amikor elhittük, csak annyit fáradságot vegyünk magunknak, nézzünk körül a rokonoknál is. Ha az azok tényleg eszükökönak, nélkülöznek, úgy eszünk egy kisé gondolkozóba, hogy hátha igaz is a mese. De nem kell megjelni. A rokonok ha netán raktározának is, aligba ténnek

egy helyre az egészét, mert híz a mai „raktározási mód” épügy előtt a régiótl, mint az új hadviselés az 1914-től.

Azonkívül nem okvetlenül fontos a nagy raktár a nehézsúly-

ban levéséhez, sem sok zsír, hús és létsza, mert a jó étvágygal elfogyasztott lótt krumpli sával is gyanusan jól táplált külsőt adhat bárkinek, legyen az akár rokona, akár nem rokona a görbe útkon. — vagyonszerzés-úton” menedéglő bizományosnak.

Az út vége azonban nem lehet kétségs.

Alfárás.

Isten áldja a keresztény munkát!

Keresztény munkát végeztek a Katolikus Dolgozó Leányok Egyesületének tagjai, mikor esténként fáradt testtel leteették munkaeszközeiket s össeyűlekeztek egyesület helységükben, hogy felváltás a testi munkáktól kultúr-munkával. Magukat műveltek beteken át, hogy ennek eredményeként a nagyközségüket felüdítsék, szórakoztassák két kedves színdarabjukkal: a „Mexikói hősök” című drámmával és „Ötensége, a mindenes” című vígjátékkal, melyet február 2-án, Gyertyaszentelő Boldogasszony-napján adtak elő, a róm kat. elemi fiúiskola nagyertermében.

Könyv és mosoly lebetete a motója ennek az estének.

Könyves szemmel kísértük a kicsi-és nagy mexikói hősöket, amint bátor lélekkel megváltják hitüket. Félelem-néklil állnak a gyilkos puskasöveket él. Raszketünk értük, megsírtattuk őket, boldogan szemlítettük medicsőülésüket. Leikünk öszozerorrot veslén, hiszen Mexikó város hóberál, akik egy évtizeddel ezelőt hálálba küldték az ottani hitű katolikusok ezreit. Most kelet felől fénygelik a keresztény világot! Mindnyájban lelkeben felvillant az orosz égen cikázó vörös lángok, bantalan sejtelen rezdült át rajtuk: mi is erre a sorsra kerülhetünk! De töretlen hittel bizunk honvédeink hősi ellenállásában, akik életük árán is érclalkent védik hitüket, hazánkat a vörös világig pusztító hóhéraitól.

Jóreklonycalú hangverseny a hadigondozóitakért

A cseledeimki Bejárati Szolgálat a hadigondozóitak javára 1943. február 14-én délután fél 6 órakor a Griff szálló nagyertermében művészi hangversenyt rendez. A nemes célra való tekintettel díjazásért méltó önzetlenséggel vállalkoztak a művészi szakmó előadására Nagy Ilona szombathelyi zongoraművésznő, a városi zenekarla tanára és Heintz Flópp karnagy vezénylete alatt a királydíjjal és aranyéremmel kitüntetett „Haladás” dalárdája. A hangverseny szereplői és a műsorban leltüntetett zeneszámok előre is biztosították Cseledeim Hírlapunknak a ritka magas zene műélvezetet. A jegyek legnagyobb része értesüléstől szert, máris elkelt. Jegyek iránt érdeklődni lehet előtételben: Vass Béla fűtőházi főnök úrnál és a hangverseny napján a hangverseny kezdete előtt fél órával megnyitó jegypénztárnál.

— Fűtőház vizsgálat. Hajba Géza máv. mázaki főtanácsos, a szombathelyi üzletvezetéség vonatásai osztályának főnöke 1. hó 5-én a cseledeimki fűtőházi ellenőrzést tartott. 4.

Megszáhlák a beszozállatandó mezőgazdasági termények beszozállatásáról!

A mezőgazdasági termékek kötelező beszozállatásáról szóló rendelet végrehajtása utasításban most jelent meg.

Enek értelmében a követező gazdasági évben minden gazda köteles szántóföldterületre kataszteri tisztá jvédeleminkek minden aranykoronája után 10 kg kenyérgabonát beszozállatni, ezenfelül pedig 40 búzaegységnek megfelelő egyéb mezőgazdasági terményt vagy terméket.

A 40 búzaegység 10 egységét csak ászíral, vajjal, vagy egyéb tejtermékkel, élesztővel, vagy borjómival, illetve olajos magvakal és tengerivel válthatja meg. A fennmaradó 30 egységet teljesítés szerinti terményekből szozgálthatja be.

A rendelet ismerteti az öszes terményeknek és termékeknek búzaegységre átszámított kulcsát. Így például a zsírterés egy kilogrammja 3 búzaegységnek, a napraforgómag 1 mázsaája 200 búzaegységnek, a rizs 1 mázsaája 300 búzaegységnek, a zab 1 mázsaája 100 búzaegységnek, a bab 1 mázsaája 200 búzaegységnek, a vöröshagyma 1 mázsaája 55 búzaegységnek, a lucernamag 1 mázsaája 1500 búzaegységnek felel meg.

— Gondoskodjunk megfelelő kukoricavetőmagról. A földművelésügyi minisztérium felhívja a gazdákat ügyelmét arra, hogy kukoricavetőmagszűkelegetük készítéséről gondoskodjanak. Az érvényben levő rendelkezés szerint az a termelő, akinek a múlt évben volt kukoricatermése, készletről elősorban vetőmagszűkeletét tartozik biztosítani. A gazdákat felhívja a minisztérium, hogy a vetőmagnak kiválasztott kukoricájukat feltétlenül csíráztassák meg s a téli tárolásról úgy gondoskodjanak, hogy a kemény téli fagyok ne tehesenek abban kárt. Az elmúlt években igen sok esetben lehetett tapasztalni, hogy az öszeptel megfagyott kukoricák kukoricák a téli fagyok következtében tavasszal már olyan gyenge eredményt mutatnak, hogy vetés célra nem lehetett felhasználni. Ezért a most alkalmas kukoricavetőmagot tavasszal a vetés előtt feltétlenül átjól kell csíráztatni. Az a gazdák, akiknek kukoricájuk készletük nincsen, igyekezzenek gazdatársaságtól csere útján vetőmagkukoricát szerezni.

A magyar katona kiképzési terepe.

HIREK

— **Ekkövé.** Dinkrege Nándor a „Kemencsajja” fővezérkötője és neje leányát, Irmuskát vasárnap délután 1/5 órakor vezetett elhárbos az apátsági templomban. Füzess István tart. zászoló, banktisztviselő.

— **Felhívás.** Felkérjük azokat a nyugdíjas VOGÉ tagokat, akiknek a lábbel miatti panaszuk van, hogy elvárják panaszuk vényes, hogy tagdíj igazolvánnyal együtt jelenjenek meg a helyi csoport előadókáig.

— **Vasúti áthelyezések.** A szombathelyi útlevezetőiség Győrbe Bába állomásfelügyelői Zalaegerszegről Celdömökre, Bába János kocmrendező Celdömökről; Sopron déli pályaudvarra, Oláh Antal tolatásvezető Sopron déli pályaudvarról Celdömökre helyezte át.

— **Szakvizsga-lelettel.** Ruttkay Margit máv. kezelőnő 1. hó 4-én a pénztári, kereskedelmi-és szállímanyozási szakvizsgát sikerrel tette, s ezzel a nők részére a vasútnál elérhető legmagasabb képesítést szerezte meg.

— **Előadás.** A celdömöki Evangélikus Ifjúsági Egyesületben 1. hó 16-án, kedden este, a 8 órai összejövetelen Gerd-Sándor úr igazgató-tanító tart előadást „Csald-és iskola” címmel. Kérjük a lakos minél nagyobb számú pontoss megjelését.

— **Jánosháza nagyközség 1942 évi ügyiralmja.** Erkezett 3088 oldalas, építési engedély kiadással 4. mezőgazdasági család-könyv kiadott 7, munkakönyv kiadott 20, kúzségi bíráskodás 10 volt. Bírósági ügydarab kézbesítésre érkezett 1590, közigazgatási bírósági ítélet kézbesítésre érkezett 11.

— **Elkoboztak 600 darab tojást a celdömöki állomáson.** Az elmúlt pénteken a pályaudvaron szolgálatot teljesítő csendőrök arra lettek figyelmeztetve, hogy egy 10l öltözőzűzű fiatal nő nagyobb csomagokat rakat be a Győr felé induló személyvonatba. A csendőrök a csomagokat bevették a málnaszobába, ahol tüzetes átvizsgálás után 600 darab tojást találtak a csomagokban. A kihallgatás során kiderült, hogy az illető Boér Károlyné kistércsári Jakos s a tojásokat Sömjenimbahyfa községében vásárolta össze és Kistarcásra akarta szállítani. A tojásokat elkobozták és bezsárolták a közszékházra; Boér Károlyné ellen az eljárás megindult.

— **A répcelák Turul film-színház február 13-án, szombaton este fél 8 órakor és 14-én vasárnap délután 3, 5 és este fél 8 órakor a Lützow Szokok című, hatalmas német filmet mutatja be.**

— **Nem szabad ezután gyógyszerárakban dohánynozni.** A tisztiorvosok többször feljelentéseket tettek egyes gyógyszerészek ellen, hogy gyógyszerárakban erős dohányfüszágot értékeltek. A gyógyszerészek egyrészt a most már valóban közszékházra, hogy a gyógyszerárak tulajdonképpen egészségügyi intézmények. Ighívják az összes gyógyszerészeket, hogy gyógyszerárakban mellőzzék a dohányszást és a dohányszási utalmora figyelemzessék a feleket is.

Csak nehezen halad előre a gépkocsi a behavazott szovjet terepen.

— **Tisztújító közgyűlés.** A celdömöki Evangélikus Négyezret február 14-én, vasárnap délután pontosan 4 órakor tisztújító közgyűlést tart az ó iskolában, amelyre szeretettel hívja a nőegylet tagjait az elnökök.

— **Celdömöki járási ügyek a vármegyey ügyszülésen.** Jövőhagyta a kisgyűlés János háza nagyközség azon határozatát, amelyben eladta örököt házrészét s a kapott összeget a szegények alapra fordította. Celdömöki nagyközség a kisgyűlés felhívására 100 pengőről 200 pengőre emelte fel Finta 9-ik gyermeke után a szűlési segélyt. Alsóság nagyközség újból megállapított hátrézzálati díjait jövőhagyta a kisgyűlés. Celdömöki nagyközség alkalmazottai részére kifizetett karácsonyi segélyt szintén jövőhagyta. Celdömöki nagyközség felemelte a községi segédmégnyesek családi segélyét (a háborús különmunkálatok részoló háttározatról megtárgalta a jövőhagyást). Jánosháza nagyközség közszékházának, illetve községi alkalmazottainak tisztelődíjait fel-emelte a kisgyűlés. Alsóság nagyközség felemelte a mező örök és az éjjeli örök illetményeit, végül a kisgyűlés nyugalmába helyezte Varga Károly lokorosi útról.

— **Tűz Kemencsagásban.** Vasárnap este fél 8 órakor kisgyűlést és lélegpet Nagy Kálmán gazdálkodó szalmakazaja. A film-színházban teljesen megölték felhívására példát adó nyugalmmal és figyelmeltemen kivont a tűz színhelyére és a tűzoltósággal kerülve egy órai munkával sikerrel eloltatták a tüzet. A tűzkeletkezés kiderítése után a csendőrség megindította a nyomozást. A kár 1.500 pengő.

— **Korlátozzák a celdömöki kereskedők a hitfelezést.** A celdömöki Kereskedők Egyesülete február 9-én tárgyalta a hitfelezés kérdését. Több hozzáállás és alapos megvitatás után elhatározták, hogy a hitfelezést saját hatáskörükben megszűrik. Ma amikor a kereskedők képzéséről vagy előfizetéséről tudnak csak csekély árúhoz jutni, nem kívánható senki, hogy a kereskedők hitfelezzen. Kereskedőknek reméljük, hogy a vezetői helyzet ismeretében csak a nélkülözhetetlen cikkeket vásárolják és azt is készpénzletésére.

— **Tanítónői kinevezés.** A vallás és közoktatásügyi miniszter Antoni Margit bárvári tanítónőt a VII-ik fizetési osztályba kinevezte.

— **Kemencsantárton közszékházban a két hónapos fővezérkönyv tanfolyam február 15-én, hétfőn ér véget.** Az elkészített tárgyakkal a tanfolyam kiállítást rendez február 14-én, vasárnap. Gazdasági kosarak, burított, utazókosarak, fejkosarak, kocsiülések, kocsiakok, stb. a kiállításon eladásra kerülnek.

— **Népfőiskolások Bobán.** A celdömöki evang. leányneptőliskola 17 tagja Medgyaszay Piroka tanárnőre vezetésével az elmúlt vasárnap meglátogatta a bobai evang. gyülekezetet. A népfőiskolások lányok részvételével délutáni gyűlésezt isentiszteleten, majd kerekasztal keretében ismertették meg Varga Erzsébet (Rábaszentandrás) és Szabó Julianna (Meneshely) népfőiskolások lányok beszámolóit részén az elemi iskolában nagy számban összegyűlt gyűlékezeti tagokkal a népfőiskola külső és belső életét. Az ünnepély után a celdömöki vendégek a bobai leányegylest tagjaival töltötték együtt egy kis időt, majd kellemes emlékekért harrya hátra és a testvér-zsivok által közvettlenné tett szívkes emlékekkel megvaidagodva utaztak vissza a koraisít vonallat otthonukba.

A Celdömöki Hírlap
a magyar lelkiismeret hitlepja.
Minden sorút áttűt a fajtánk s z e l e m i é s a n y a g i t e l e m e l t é r e v a l ó t ö r e k s é.
Olvasd és terjeszd!

NEMZETI MOZGÓ
1943. február 13-án délután 3 órakor
1943. február 14-én délután 3 órakor
1943. február 15-én délután 3 órakor

A 103 nem tér vissza
Szerzők: Az orosz hadtengerészet tisztjei és legényeik. (Csak egy napig!)

Te csak pipáld Ladány!
Főszereplő: Turay L. Rózsabáry stb.

Február 20. szombat, 21. vasárnap. Rendes helytakar. Az elvukott hitfények és a szennvedélyes szerelem filmje.

5-ös számú orház
Főszereplők: Bulla Elma, Jávör Pál, Hajnassny Miklós, Feltes, Bihary, stb.

A TURUL KÖNYVKIADÓ
legjobb kiadványai:
Erdélyi József: Fegyvertelen
Az éneletrajz második része.
Árvi Járventaus: Keresztelmevarázsdob
A kiváló film fró lapp tárgyú regénye. Kodolányi János fordította.
Kodolányi János: Suomi
„Suomi, a csend ország” és a „Suomi tükre” együtt 32 oldal keppel.
Kodolányi János: Csendes órák
Tanulmányok, bírálatok cikkek
Németh László: Móríc Zsigmond
Emlékezés a most elhunyt nagy írora.
Németh László: Lányaim
Tanulmányok gyermekre.
Szabó Pál: Keresztelő
A triolikus második része. A „Ladányim” folytatása.
IFJÚSÁGI KÖNYV Bözödi György: három királyúrn három kutyája
Székely gyermekmesék Gy. Székely Béla gyűjteményével.

Vásárlási könyvvelben zaldó neve-ne szerepeljen!

— **Kineveztek a celdömöki járás községi gazdasági előjáróit.** A vármegyey gazdasági felügyelőség javastata alapján a földművelésügyi miniszter jövőhagyása folytán kineveztek a gazdasági előjárókat a celdömöki járásban. Előjárók lettek: Németh Sándor Alsóság, Győrly József Boba, Berduti István Celdömök, Molnár Antal Egyházkeszó, Mészáros Sándor Jánosháza, Talabér Sándor Kemencsag, Kovács Károly Kúcsák, Mikó Lajos Kisomlyó, László Dező Magyarencs, Abrahám Sándor Nagyományi, Szabó Péter Nemeskeresztúr, Ifj. Fehér Elek Ossfityasszonyta, Lukács Lajos Papóc, Ifj. Osze András Sömjenimbahyfa, és Kiss Gyula Vönöck. A kinevezézt gazdasági előjárókat az elmúlt héten Laca Vilmos báromnapos gazdasági tanfolyamon oktatták a tudatvölókra.

CELDÖMÖKI HÍRLAP
11 Turul Székházgy Kemencsajja B. S. T.
Főszerkesztő: F. F. F. F. F.
Tudás Király
Lapátára: székelyi ártól 12 órakor
Tudatvölókra: székelyi ártól 12 órakor